

Передплата

«РУСЛАНА» вилосить:
в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор.
в рік . . . 10 кор.
за чверть року . . . 5 кор.
а місяць . . . 170 пер.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
в рік . . . 8 рублів
або 18 франків

Подвійне число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і душу ми вилоси: а не вольем млости і віри не вольем,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5½ год. пополудня.

Редакция, адміністрация і
експедиция «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровского (Хорун-
щини). Експедиция місцева
в Агенції Соколовского в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє.—
Рекламації неопечатані
вільні від порта.— Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стрі-
чки, а в «Надїсанім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Testimonium paupertatis...

Згадана нами допись «Гром. Голосу» з довірочних зборів в Станиславоні звучить в головних уступах:

«Розіслав Бариш (!) тайні обіжники до попів та деяких вїтїв з зазивом, щоби старали ся вибрати на делегатів самих паламарів, дяків та иньших лямполізів, а такий самий обіжник мусїв розіслати також і Гриць Хомишин, (так висловлюють ся про церковного достойника, який нічим більше не провинив ся, як тільки тим, що є ревним владикою для рускої Церкви і народу. Ред.) бо дня 11-того січня зароїв ся (!) цілий Станислав від попів. Всі вони шнурували наперед до Хомишина на якусь нараду а аж потому на окружну, передвиборчу конференцію. Треба зазначити, що се були самі найгірші (!), бо порядні попи народовці (?) не хотїли фальшувати волї народа. О год 11 пер. пол. вибрало ся в комнатах «Бесїди» 160 делегатів між ними 13 попів, (они так кололи в очі дописуватеся, що ему аж зароїв ся цілий Станислав попами! Ред.)

Радикали зараз з початку зробили хрию, закидуючи, що збори не мають права «накидуваня» делегата та, що присутні делегати в переважно іменовані попами «лямполізи». Тоді — пише «Гром. Голос»: «Бариш зі своєю клікою підносить страшний крик. Воїни Христові кидають ся з кулаками до президії і під загрозою усуненя її жадають, щоби п. Губчак не удїляв голосу радикалам і соціалїстам, бо нинїшні збори се збори народовецькі.

«На інтерпеляцію одного хлопа народовця, чому відозва була поміщена в «Основі», заявляє Бариш, що «Основа» є також органом нац.-дем. партії. Ся заява викликала бурю протестів. Серед пекольного крику ледво можна розібрати оклики: «Проч з Основою!» Проч з клерикалами! Проч з римською неволею! Проч з Баришом! Наші органи се «Громадський Голос», «Земля і Воля!» «Свобода». Баришівска кліка кидає ся знова з кулаками до президії і хоче її враз з президіяльним столом перевернути на землю. Та в обороні президії станули майже всі хлопи і горстка народовецької світської інтелігенції з др. Яновичом на чолі. Серед страшного крику вискакує Бариш на президіяльний стіл та заявляє, що его збори нічого не обходять, що він буде кандидувати навіть против волї народа, бо він сидів аж 24

години в криміналі і їздив по вічах і місїях. Сего було всім за богато. Роз'ярені хлопи стали відступати до Бариша. Зі всіх боків лунали оклики, щоби его викинути за двері. Навіть такі прихильники баришівські як п. Федір Олесницький стали показувати йому двері. Та Бариш занюхав письмо носом і хоронячи свою спину перед хлопскими кулаками чмихнув до другої комнаты, а за ним ціла его попівсько-паламарска кліка і посол Гурик. В здогін за ними пустили ся хлопи, але о. Бариш застріснув двері та замок ся на ключ».

Збори розбили ся завдяки радикалам і кожда частина радила дальше окремо і ухвалила свої резолюції. «Дїло» вправді помістило коротке справозданє «сецесионїстів», яко пендант до попередної дописи зі справозданя радикальних зборів, однак не нашло ані словечка догани на сю радикальну-кирїню, а противно в редакційній замітці стануло засадничо зо їх сторони. Видко дїло, що сповняє ся на «Дїлі» жаданє радикальних бесїдників, що компроміс з радикалами для націонал-демократів стане тільки тоді можливим, коли они переймуть від радикалів їхню програму. Та чи се тільки компроміс, чи радше — капітуляція!

Чиж єще треба «Священникови» з «Дїла» доказів на те, що радикалам не о «мамелюків» розходить ся, а о попів, як представителів свого стану, як борців Божої ідеї! Колиб «Гром. Голос» займав ся «мамелюками», то передовсім лаяв би своїх «мамелюків», які потонули вже зовсім в інтернаціоналї, а народною роботою интересують ся о стілько, де би щось скритикувати, злаяти і покиринити. Є таких дуже богато, але вони єще тим хвалять ся, що ось то вони «поступові», висші понад «рутеньський» сьвітогляд! А ті «мамелюки» з «Дністра», які з «гірко запряцьованих хлопских грошій», що плинуть до каси нашого асекураційного товариства, живють зовсім прилично, а де тільки можуть, там шкодять інституції та підривають єї добру славу — чиж они не нашли опіки «Гром. Голосу»? Неодин сотрудиник зі своїми університетскими студиями заміняв би свою голодівку за платню наймолодшого урядника «Дністра», а неодин парох бажав би такого скорого авансу, який був до тепер в «Дністрі», аби міг дійти на своїй парохії до 4.000 кор. платні, належати до каси хорих і мати забезпеченє для вдови та сиріт. А мимо того про попів говорить ся в «Гром. Голосі», що они тільки

випасають собі животи та набивають кишені людскою кровавицею, а з дністрків робить ся білих муринів, що на повільних муках гинуть на очах всего сьвіта під лютою рукою страшного інквізитора Кулачковского!...

Не о «мамелюків» отже розходить ся в тій борбі, яку видали радикали рускому духовенству, а яку підпирають націонал-демократи, навіть такі, що самі ходять в сьвященничій ризі. Бо тільки таких «толєрує» єще націонал-демократична партія як ось сей «Сьвященник», що то все зло видить в своїм стані, а консеквентність і справедливість по стороні радикальних напасників. Очевидячки сей рух перейшов до нас з Росії, де і так поважанє для православної церкви і православного духовенства не стояло високо, а тепер веде ся боротьба против всіх давних основ громадянського житя. Не запускаючись в дальші докази сеї прояви, наведемо тільки один, найновїший примір безпосередного впливу закордонних діячів на сю культурну борбу на галицькій Русі. Ого послїдними днями редакция „Гром. Голосу“ окреми афішами оповїстила на мурах Львова, що послїдне число радикального органу містить в собі „Отвертий лист проф. І. Радецкого з Одесси до еп. Хомишина“. Сей лист є крайною, низькою клеветою так на загал духовенства, як і на особу станиславівського Владика а за разом отвертим виповїдженєм безпощадної борби Церкви яко такої.

(Ковець буде).

Калюмніатори.

(Дальше).

За богато було би переходити тепер і обговорювати кожду сплетню, простувати кожде перекрученє річи, відпирати кожду напасть. Неправдиві суть закиди, будьто я трактую персонал брутально і не по людски, противно стрічав мене нераз заміт, що я був для персоналу занадто вирозумїлий і поблажливий; — неправда будьто я промовляв до урядників або дістарів рег «ти», «банда» і т. п. — неправда, будьто персонал над сили гарує, — неправда, будьто персонал не є за свою працю відповідно винагороджений, неправда, будьто урядники не дістають урльопів, — неправда, будьто гинуть через надзвичайну працю, — неправда, будьто я запровадив деморалізацію і систему шпїонства,

— неправда, будьто служачі товариства послугують мені дома і носять кошики з міста, — неправда, будьто походжу з економської родини, хоч се в очах розсудних людей не було би нічого понижаючого, — неправда, будьто моя жена назвала персонал «хамудяки», — неправда, будьто мої діти по польски причащали ся, — і взагалі годі навіть перечислити ті всі неправди, які несовісні автори і редактори пустили в світ про мене і мою родину.

Персонал в «Дністрі» є ліпше платний, як в котрім будь другім рускім товаристві; найнижші урядники «Дністра» побирають 2.000 кор. річно, так як урядники державні, або урядники Банку кравового, галицької каси ощадности і т. п. Персонал «Дністра» числить тепер 99 осіб, не вчислюючи 7 служачих. В останнім році (1906) виносили платні персоналу з податками 154.238 кор., ремунерації і запомоги 12.602 кор., разом 166.840 кор. в обох відділах (огневім і кредитовім); окрім того оплатило Товариство 29.316 кор. до фонду емеритального, 3.170 кор. до каси хорих, 1.975 кор. податків за персонал, разом коштував персонал в 1906 р. 201.301 корон.

Однак подам тут нарочно дати з початку року 1906, бо коли я подав свѣжі дати з р. 1907, готов хтось підозрівати, що було гірше, але по напастях газет для людского ока поправлено. З кінцем лютого 1906 мав перший урядник 4.000 кор., 3 урядники 3.466—3.600 кор., 4 по 2.666 кор., 1 по 2.580 кор., 2 по 2.400 кор., 4 по 2.280 кор., 3 по 2.160 кор., 4 по 2.120 кор., 5 по 2.000 кор., 2 по 2.150 кор., 4 по 2.120 кор., 5 по 2.000 кор., 2 по 1.600 кор. річно, з практикантів мало 6 по 1.440 кор., 8 по 1.200 кор. річно, — з дістарів 1 по 150 кор., 2 по 120 кор., 2 по 100 кор., 1 по 90 кор., 4 по 80 кор., 5 по 70 кор., 23 по 60 кор., 7 по 50 кор. місячно, разом було 91 осіб, з того 32 урядників, 14 практикантів, і 45 дістарів, між тими 25 академіків. Після літ служби: 4 особи від початку Товариства, 5 вступило в р. 1894, 3 в р. 1895, 3 в р. 1896, 2 в р. 1897, 7 в р. 1898, 3 в р. 1899, 7 в р. 1900, 7 в р. 1901, 9 в р. 1902, 5 в р. 1903, 8 в р. 1904, 12 в р. 1905, 16 в р. 1905; слідує з того, що 40 осіб було над 5 літ в службі Товариства, а 51 осіб (більша половина) менше як 5 літ, з тих останніх знов більше як половина несповна 1 рік. Що до кваліфікації і студій, (не числячи 26 академіків занятих тимчасово) мали 59 низшу гімназію, або ще менші школи, 3 урядники укінчену висшу гімназію, а 4 особи університет.

Побори персоналу в Тов. забезпечені і в Товаристві кредитовім виносили в 1905 р. 140.144 кор., окрім того ремунерації і запомоги 9.710 кор.; рік передтим (в р. 1905) платні персоналу 132.796 кор. ремунерації 5.419 кор.; сего року (1906) платні 154.238 кор. а ремунерації і датки 12.602 корон.

Вже ті цифри за останні 3 літа показують, що побори і платні персоналу і ремунерації що року побільшають ся, і то не тільки задля збільшення пер-

соналу, але також через підношене платні і додатків на мешканє, і побільшене ремунерації. Окрім того платить Товариство само за урядників податок і онлати до каси хорих, асекурує своїх ліквідаторів на случай нещастя в дорозі і платить рік річно значні квоти до фонду емеритального для урядників і слуг; в р. 1905 вложило Товариство до фонду емеритального близько 17.000 кор., в 1906 році 28 316 кор.

Взагалі ошибочний є погляд, що «Дністер» є найдешевше адміністроване Товариство і злобні суть наріканя, що дирекція щадить на урядниках; в міру того, як побільшали ся доходи товариства, збільшають ся також платні урядників, провізія агентів і прочі всі видатки адміністрації; ось для перегляду цифри самого Товариства забезпеченя за останніх 10 літ (без платеня з Товариства кредитового):

в році	Платні ремунерації	провізія агентів	всі видатки адмістр.	в порівнянню до суми премії
1896	34.272	28.739	81.342	22 %
1897	41.891	36.818	102.703	21½ „
1898	51.292	46.730	127.886	22 „
1899	61.010	52.510	147.124	21½ „
1900	72.361	58.249	171.103	22 „
1901	84.647	74.520	204.326	22 „
1902	104.863	82.948	244.559	23½ „
1903	112.364	105.380	296.667	22½ „
1904	113.439	124.977	321.594	20 „
1905	120.189	144.950	358.100	21 „
1906	133.111	над 160.000	еще не зістаний білянс.	

В відношеню до власної премії (яка зістає по заплаченю реасекурації) випадає процент коштів адміністрації (вже по відчисленю зверненої провізії реасекур.) не раз еще некориснійше, н. пр. за р. 1905 кошти адміністрації виносили 33 прц. від суми власної премії.

Признати мусить кожний, що в видатках адміністраційних, отже також в платнях персоналу мусить бути задержана міра відповідна до приходів і сил товариства, бо переступленє відповідної границі може зашкодити товариству, resp. его членам; були літа, в котрих по заплаченю шкід і видатків адміністраційних зістало заледви по кілька тисяч корон (в р. 1894 — 6978 кор., 1895 — 5031 кор., 1896 — 5385 кор.) і то не тільки в перших літах товариства, але пр. 1904 р. з премії 1.571.872 кор. остала надвижка тільки 6.352 кор. а помимо того уділила дирекція персоналові (понад обовязкові платні) 6.419 кор. ремунерації і запомог. За 15 літ іstownяня тільки в 6 літах могло товариство уділити звороти (дивіденди) своїм членам, о котрі селяне що року на загальних зборах допоминають ся. Кориснійші літа були від р. 1901 (окрім 1904) і власне в тім часі 3 кратно (1902, 1903 і 1905) піднесла Рада значно побори урядників і давала додатки дорожняні або запомоги цілому персоналові, і я в сьм певний, що Рада знов поліпшить з власного почину побори персоналу в відповідній порі, коли се буде можливе без шкоди для товариства.

Не розкидає товариство грошей директорам ані їх заступникам. Гонорарі 4 членів Дирекції в р. 1905 виносили в то-

варистві забезпеченя 6.250 кор., в тов. кредитовім 3.260 кор., разом в обох товариствах 9.510 кор., так само як в кравівім Союзі кредитовім, (де також урядувє 4 директорів, а їх платні виносили 10.400 кор.). В перших літах діставав др. Федак гонорар за цілий рік по 800 кор., за працю по кілька годин щоденно. Гонорар мій, (котрий так коле в очи ріжних редакторів), подають найчастійше пересадно; в останнім році признала мені Рада (без мого стараня) 12.000 кор. річно, але се по 13 літах служби (первісно побирав я річно по 2.400 злр.) — за веденє двох товариств, котрим посвѣчую свою працю і час від год. 8. рано до ночі з перервою 1-годинною на обід; (коли від всіх урядників вимагає ся правильно 7 годин а за надзвичайну працю в годинах позаурядових отримують звичайно осібну винагороду).

Впрочім жадне Товариство і жадна культурна суспільність не жалувє платні управителям інституції, котрі добре їх провадять, — і платять без порівняня більше, без зависти. Оставляючи безсторонним людям осуд моїх кваліфікацій і результатів моєї совісної 14-літньої праці, додаю для порівняня, що взагалі платні персоналу зістали пропорціонально піднесені скорше і висше, н. пр. урядник, котрий вступив в р. 1893 яко практикант на 600 кор., побирає в р. 1906 3466 кор.; другий, що вступив в р. 1899 на 720 кор. має днесь 2965 кор., инший в р. 1898 на 1200 кор. тепер 3200 кор., урядник (емерит), котрий стараючи ся о місце, писав, що коли дістане 120) кор. річно, не буде ніколи жадати більше, побирає тепер 3586 корон і т. д.

(Конець буде).

3 державної ради.

Засіданя палати послів відбувають ся цильно що дня і полагожденє справ іде в скорім темпі. Тільки еще гр. Штернберг, даючись уносити своему темпераментови, викличе від часу до часу бучу, а впрочім всі послі і партії придержують ся річевого трактованя справ. В понеділок полагождено по короткій дискусії закон о правах письменського авторства, по чім розпочали ся наради над управильненем платні урядників. Всі бесідники вказували на лихе положенє урядників і домагали ся поправи тих відносин та зазначували, що правительственне предложенє вправді не є вповні відповідне, але помимо того не будуть робити ніяких внесень і поправок, аби не спиняти ухвалєня цілого закона. Дискусії над урядничими предложениями не покінчено і ведено є в дальшій ході на вчерашнім засіданю, на яким прийато в голосованю закон в другім і також в третім читаню. Рівнож без зміни в наглій дорозі прийато в третім читаню предложенє що до покритя видатків, получених з прийатєм обох законів про поліпшенє платні урядників і професорів.

Відтак в наглій дорозі приступлено до нарад над предложенєм про конгруу. По соціялісті Шумаєрі, який пристрасно

поборював пропозити, промовляли пп. Гінгер, Чан і пос. Гладішовський, який представив сумне положення руского клиру в Галичині. Потім замкнено дискусію, ухвалено наглість і приступлено до мериторичної дискусії. По промові міністра просвіти д-ра Мархета перервано наради о год. 10 вечером. Слідуюче засіданє нині о год. 11. рано.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: Теодозія пр.; римо-кат.: Тимотея. В п'ятницю: руско-кат.: Татіяни, Евпракс.; римо-кат.: Нав. Павла.

— **Важне для приходських урядів.** Часто приходять ся парохіяльним комітетам коакунційним ставати перед судами будьто яко позовникови будьто пізваному в справах будови дому приходского або церкви. Тимчасом найвисший судовий трибунал у Відні в однім процесі видав рішенє 29. падолиста 1904 ч. 18688, що пізваний парохіяльний комітет коакунційний для будови парохіяльного дому або церкви, завязаний на підставі зак. краєвих з 15/8 1866 ч. 29. В. з. к. і 16/4 1896 ч. 25 В. з. к. є тільки органом надзорчим і адміністраційним, без власної маєткової основи, а не особою правною по мысли § 26 кв. зак. цив. і для браку здібности процесової не може бути ані пізваним, ані позиваючим, а позов против парохіяльного комітету суд має в уряду відкинути. Кого має підпримець позивати, ті закони не вказують, хиба може обовязанах до коакунцій до рук ділаючих їх іменем заступників.

— **Жертви морозу.** Вчерашного дня о 6. год. вечером знова замерз на цитаделі у Львові жовнір 30. пп., що стояв на варті коло магазину з якимись лахами. Замерзлого відтираво снігом, але не дало ся ему привернути життя. Був се селянський син, але як зве ся, не знаєти. Ратункова стация у Львові осмотрила вчєра около 200 відморожень. Разом в обох днях зголосило ся на ратункову стацию поверх 400 осіб, а між ними много старших осіб. Найбільше осіб відморозило собі вуха, кількох прийшло з відмороженнями носами, а один монтер відморозив собі обі руді, працюючи довгий час на вільнім воздуху. З провінції доходить лише слухі вісти про грозу студії. По селах, що лежать на отвертих рівнинах, морози ще більші чим у Львові. Однак люди не наражені так на відмороження, як делікатні мішухи, бо носять смушеві шапки. За те домашня птиця потерпіла страшно від послідних морозів, а лісових птиць згинули великі маси. Після прогнозу метеорологів морози потревають до кінця січня, а місяць лютий має бути на пів весняний. Передсмак весни маємо вже тепер при 25° морозу: В день сьвітить сонце, а в ночи небо ясне, блискуче від зірок.

— **Скандали на Угорщині.** Пос. Лендель з партії независимців витягнув на денне сьвітло в соїм факти коакунційні угор. міністра судівництва Польоніго і довів до того, що цілий угорський кабінет міністерський має уступити. Між иншими подав Лендель, поганій поступок Польоніго з бароновою Шенбергеровою, якої уживав до інформацій двора про наміри і змаганя независимців. Коли Польоні вистав міністром, бажав він за всяку ціну видерти з рук Шенбергерової свої листи з дуже важними ревеняціями. В тій цілі запросив баронову до себе і в тоді розмови зрєвдував єї, шукаючи тих листів. Польоні дістав був від двох угорських вельмож 50.000 К, які мав передати бароновій за услуги для независимців, але присвоїв собі ті гроші. Ті і инші скандали виведені на яву пос. Ленделем заробили на Угорщині замішаня. Клюб независимців зажадав, аби Лендель зложив польський мандат, а що він не послухав, мусів виступити з партії. З ним виступило ще кіль-

кох его особистих приятилів. В кабінеті міністрів також заворушило ся. Мін. Андраши заявив, що не буде засідати в однім кабінеті з Польонім і мав зголосити свою димісію. Також Польоні мав подати ся до димісії. Бар. Шенбергерова не могла пережити коакунцій і зажила морфіни. Стан єї здоровля має бути безнадійний. Як скінчить ся та ціла афера, годі предвидіти. Президент кабінету Векерле виїхав вчєра до Відня, аби здати звіт монарєї з тих справ. Будапешт і ціла Угорщина нетерпеливо жде закінченя сеї коакунційної цілу Угорщину афери.

— **Виріб нових ніклевих монет.** Правительство предложило палаті послів два законопроекти в справі вироблюваня нових ніклевих монет. Після угоди з Угорщиною вироблено в обох половинах державних 60 міль. корон по 10 і 20 сотків, з котрих 42 міль. корон припадало на Австрию, а 18 міль. на Угорщину. Цілий сей контингент ніклевих монет перейшов в рух і показала ся konieczність побільшити его відповідно до потреби. Правительство задумє на підставі додаткової угоди з Угорщиною виробити для обох половин державних дальших 20 міль. корон ніклевих монет, з котрих 14 міль. припаде Австрії, а решта Угорщині.

— **Продажа цигарет в реставраціях і каварях.** До тепер було дозволено деяким ресторонам і каварням, що о те просили, в своїх льокалях продавати цигарети; однак дозвіл був обмежений на певні сорти державної і заграничної тарифи. На просьби інтересованих знесло міністерство скарбу первісне розпорядженє і дозволило продажу всіх сортів цигар і пагарет.

— **Причина морозу.** Петербурска агенція телеграфічна доносить, що з причини великих морозів в цілій Росії, звернено ся о поясненє їх жерел до директора головної фізикальної обсерваторії. Звіттам одержано відповідь, що дня 18. с. м. на північнім Ледовім океані зв'язав ся антициклон і обнизив температуру. Дня 21. січня с. р. барометр в Петербурзі показував 798 мм; такого стану тисненя не замічено ще від 1836. р. Циклонам на північнім Ледовім океані товаришать бурі на Чорнім і Азовским морю і снігові опади на українських степах. Поясненє петербурскої обсерваторії, може бути, є влучне, бо студінь прийшла до нас з північно-східним вітром і коли температура в Галичині вносила дня 19. с. м. — 27° Ц., а з настанєм вітру опала на — 27° Ц.

— **Жертвою свого наукового переконаня** став ся в Штрасбурзі якийсь кандидат на професора при гімназії, або, як у нас кажуть, суплент гімназійний. Підчас своїх студій на університеті слухав він викладів кількох професорів, котрі учили, що в латинській мові букву С треба би попраєді вимовляти як К, а не як Ц. З тим переконанєм вступив згаданий кандидат на службу державну при гімназії і тут против дотеперішного звичаю вимагав від своїх учеників, щоб они вимовляли „Кезар, Кікєро, Кітронє“ і т. д. а не як досє Цезар, Цєро і т. д. Дотичні ученики почали очевидно сьміяти ся з тої вимови. Старші товариші молодого учителя старали ся переконати его, що годі в одній і тій самій школі впроваджувати двояку мову а до того ще й таку, о котрій самі учені не мають певности і спорять о ній; але то не могло нічого. Ба навіть, ще й тоді, коли директор гімназії упоминав по батьківски молодого кандидата і звернув его увагу на можливі наслідки такої впертости, відповів він: „Моя совість не позволяє мені поступати против мого наукового переконаня“. Тої засади держав ся він і тоді, коли дстав урядове завізанє, щоба або учив так як від него жадають, або уступив зі служби: він вложив „кільдер“ на голову і подякував за посаду.

— **Напад на посла.** Недавно вибраний соїмовим послом, п. Кляський, бурмістр Коломиї, повертав оноді з ловів в Городенщині. Коли був в селі Хотимири, напала на него ватага п'ятих мужиків і тяжко его побилла булаками по голові. Окровавленого Кляского перевезено до

двора властительки Хотимири, п. Словицкої, де позашивав єму рани окружний лікар. Кореспонденція доносить, що не арати, яка була причина нападу, бо п. Кляський перший раз в своїм житю був в Хотимири. Але знана річ, що там варід розпитий і розбишацкий і є пострахом всеї околиці. Жандармерия вже вислїдила напасників і передала їх в руки суду.

— **Барикади на львівськім університеті.** На університеті явило ся нині в полудне кількисот академиків Русинів і в авлі понищили портрети деяких ректорів та побили при тім секретаря університету д-ра Віняржа. По тім академики забарикадували ся на I. поверсі. Ректорат покликав поліцію і військо, яке тих демонстрантів, що виходили з університету, арештувало і товпою відпровадило на поліцію до переслуханя.

— **3 Каміни стр.** доносять, що там відбуло ся дня 18. с. м. повітове віче учительське при участі около 200 учасників. На вічу явило ся багато осіб зпоза кругів учительських як краєвий мармалок гр. Бадені, повітовий маршалок Е. Туліє, староста Стшельбїцкий і ин. Ухвалено слїдуючі резолюції: „Учительство народних шкіл жадає с'їчас зрівнаня своїх поборів з трома послідними рангами державних урядників, і одобрює почату акцію „Краєвого виконуючого комітету“. Резолюцію о управильненю платні уч. підписали всі учасники віча, не виключаючи і старости Стшельбїцкобо і окр. інспектора Соколовского.

Опісля забрав голос маршалок краєвий С. Бадені і заявив, що учительство камінецького повіта має щастє перше учути сю радісну вість, що краєвий виділ внесе 14. лютого с. р. проєкт управильненя плат учителів, додатків п'ятилітних і додатків на помешканє. Проєкт сей буде дуже видатний і корисний для учительства всіх клас і категорій. Бєсїдник додав, що коли учительство буде сповняти ревно свої обовязки, тоді суспільність оцінить его працю і підпре его слушні домаганя. Дорога, яку учительство вибрало до поліпшеня свого быту, то є станова організація, є добра. Однак організація повинна мати крім поліпшеня материяльного быту і висші цілі. Вона повинна впливати на своїх членів, щоба вони сповняли, як слїд, свої обовязки, щоба працювали не лише в школі але і поза школою в читальнях над просьвітним і економічним піднесенєм народа. „Не уважайте на се — говорив бєсїдник — чи се читальня „Kółka rolniczego“ чи „Просьвітня“. Спішіть до неї, просьвічайте народ і будьте проповідниками правди і любови“. Т. Білозєр поставив слїдуюче внесенє: „Наколиб соїм пішов за голосом таких послів, як ославлений Губка і хотів управильненє плат учителів заступити одноразовою допомогою, то учительство її не прийме“. Але предсїдатель, п. Левицкий, не піддав сего внесеня під голосованє. Рівнож не піддав під голосованє внесеня о вибранє постійного повітового комітету організаційного!

— **Нищенє птиць в Італії.** Як звісно досить загально, нищать в Італії найбільше всіляких маленьких і краснопєрих птиць в тій цілі, щоба відтак робити з них прикраси до модних дамських капєлюхів, за котрі відтак дорого платять ся. Отже з Бергамо доносять тепер до італійської газети „Corriere della Serra“, що в місцевости Вамнегра в долині Брембана є поборець податковий, якийсь пан Павло Калєгарі, котрий крім стяганя податків з людей робить ще й на тім добрі інтереси, що бере живий податок з птиць, бо займає ся ловлею маленьких птичок на продаж. Отже тому п. Калєгарі удало ся дня 4. с. м. зловити на своїм малім становищі, займаючим лиш 45 метрів сїтки, розложеної на горі Тарракіо. 1650 зяблєвків. На другий день зловив він знов більше як 500 штук тих самих птичок. Калєгарі може повеличати ся успіхом, бо сєго року удало ся ему зробити смерть не менше лиш 130.000 птичкам. Пан поборець податковий робить на тих птичках бодай чи не лїпший інтерес як на податках, бо колиб за штуку брав лиш по 20 с. то мав вже річно 2600 К чистого доходу з нищеня птиць.

— Дрібні вісти. Дирекция домен і лісів державних у Львові оповіщує, що з причини недостатку опалового дерева, ті, що замовили там дерево, дістануть його о 10 днів пізніше, як припадав речинець доставки. — У Відні помер довголітній посол до держ ради др. Йосиф Копп, в 80. р. життя, а в годину пізніше померла його жінка 83-літня старушка. — Султан дозволив завести в Царгороді електричне світло, а інсталяцію його поручено німецьким фірмам.

— Поетичний кутик.

Фрагмент.

З країн блискучих, з висоти
Мала зірниця в низ паде,
Чи се лиш не зоря любви,
Чи з нею щастя не мине?
Бач, тіню враз покрив ся світ,
Як зіронька спалилась вся,
Склонив ся лист, розвіяв цвіт,
Замовк спів птиць, вкруг тишина...

Уляна Кравченко.

Посмертні оповістки.

— О. Данило Штурган, парох в Красній, перемиського деканату, упокоїв ся дня 15. с. м. в 64. році життя а в 38. р. священства. В. с. п.!

— Віктор Княк, ученик VIII. кл. рускої гімназії у Львові упокоїв ся 5. с. м. в домі родичів у Винниках під Львовом. В. с. п.!

— Марія Шумило, жінка пароха в Ожани, радника і бучацького декана, упокоїла ся дня 16. с. м. В. і. п.!

Наука, штука, література.

— Світ, ілюстрована часопись для руских родин (яка виходить у Львові) в ч. 2 з 15. січня 1907 містить отсі статі: В. Щурат: Пісня про похід Ігоря Святославича (пересіив). Старицькі (отець і донька): Богдан Хмельницький (історична повість). Йосиф Козарац: Три дні у сина. Е. К. Льователлі: Культ дерева (культурно-історична розвідка). Всячина. В тім числі поміщено 6 оригінальних ілюстрацій.

Телеграми

з дня 23. січня 1907.

Білгород. Відповідь Сербії в справі переговорів про торговельний договір відослано вже австро-угорському правительству.

Мадрид. З причини підвищення пекарями ціни хліба робітники устроїли демонстрацію, при якій прийшло до проливу крови. В палаті послів міністер скарбу заявив, що правительтво подбає о напругу тих відносин.

Київ. Губернатор наказав дати димісію тим урядникам місцевого заряду, котрі дальше належать до сторонництва «кадетів» не зважаючи на постанову міністрів.

Матеріали до національно-політичного і культурного життя Русинів.

Лист Данила Танякевича до Ол. Барвіньского
Закомарь 2. Мая 1871.

Дорогий, єдиний Братіку!

Знаю про вихід перекладу св. Письма, — бо сам великий Ратай ласкаво обдарував мене святими книжочками. — Й. Пулюй писав до мене. — Вже й написаний лист до його з означенням екземплярів, кільки я потребуватиму.

Та єдно! Прошу Вас и молю не пускайте сіх книжок між народ — тільки між інтелігенцію — се до часу! Бо ми попи ще не вбили в силу! — Перш нам перемовити такого Сембратовича, що живе тим гнилим Юрським розумом, який йому облесні ворці на блюдах правовірря и католицизму приносять, що Юрці геретяки.

Уважай Братіку, се практика попівська з мене говорить!

Ще раз Тебе прощу, и всіх через Тебе! Тільки до рук вірної інтелігенції! як буде

в руках інтелігенції, будем сміятись з найнеможливішої апахтеми — а як би видали Юрці шпігунами ті книжочки між народом,*) — то не до сміху було-б, — а збавилисье тільки люді!

В сотне пршу! Осторожно! Бо Ви ще не обрахувались, сачу, из силою попівскою!

Ще иншого не одного мені писати — та на тепер багато усякого писати!

Цілюю Тебе — та Ти мабуть вже жонатий? то поцілуй за мене любу Твою панію старий Данило.

*) Але московский переклад св. Письма, виданя Бібл. Товариства розходив ся без перепони між селянами. — Ред. Русл.

Мій Брате дорогий єдиний!

Розглянувши ся докладно в часі и в роботі, яку мені в ніч треба довершити, думаю, що сороковини треба таки в своїм властивім, природнім термені відправити се єсть 15-го Марця лат. бо се сороковий день від смерти Володка.*) Субота, як Ви зразу укладали, не догідний день, бо бач попам треба вертати на неділю до дому — а колиж вертати? в ніч — инакше не можна, — а таке то трохи за утяжливо, бодай для мене така подорож при нинішнім стані мого здоровля, прикра. Тратиться цілу ніч, тай потім тяжка праця в Церкві. Тож й думаю, що нехай буде той властивий день, якого душа сироти Володка собі призначила.

А коли, як сподіваю ся, зладнавш поминки в Тернополю, то можеб се було 28-го Лютого лат., — випадас се в середу, як раз догідний день, добре прихати и добре вертати до дому.

Порозумійся с ким треба и донеси мені зараз, нехай знаю, як маю заступуватись и як розложити праці. Бо рад бим, що би ми не «всвє» поминкували, но щоби наші поминки були чимсь и через щось монументальні.

Прошуш Тебе відіиши мені скоренько, Цілюю Тебе цілим серцем нехай Бог Тебе и всіх нас кріпить!

Твій

Данило Т.

Закомар дня 11/2 1883 п. п. Ожидів.

*) Редактора «Діла». Ред. Русл.

Мій Друже дорогий!

Я відписую зараз — з тих взглядів, якісь навів не хочу ані не можу оновувати против терминови 17-го. — Нехай вже буде, як тобі догідно.

Артикул «Організуємося» написаний ще в р. 1881. Его ніхто не читав, се ти перший, — а вебіжчик мабуть наполохався тим, що я сказан, що се піде на кілька місяців — видно що шадив з місцем або мав якісь свої пляни. Ти знаєш мій спосіб поступованя, що я не робив ніколи з таких річей sans belli. — Не помістили, то не помістили! Ні за та ким моя робота перебилася, та єсть ще на час, вони зрозуміли, яка вона.

Так ти перший що її читавш, — то будь ласкав скажи, чи вона годиться до опублікованя в Ділі тепер, бо звісно се політична штука змайстрована до ужитку в певні часі.

Напиши мені про се, коли знічатимеш про час поминок у Львові. — Колиб хоч в пятницю зробили вечір за Шевченка — було би все за одним заходом.

Цілюю Тебе

Данило Т.

Неділя 25/2 1883.

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ.

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 22. с. м. 1907. Мир. Чекалюк з Солукви, Бачинський з Комарна, о. Мях. Бобовник з Суходолу, о. Павло Козюк з Виспи, о. М. Растваецкий з Громна, Роман Домбчевский з Викторова, о. Вол. Скоробогачий з Москалівки, о. Авг. Арсенвч з женою з Ясенова горішнього.

Знаменитий мід десеровий кураційний (власна пасіка) твердий 5 клгр. 6 кор. «рарітас медо борів» густо плинна патока 6 кор. 60 сот. Ірансо. Від руских замовлень даю 20 сот. на будову театру. Корінович ем. учит. Іванчани почта в місци. (10—20)

Рух залізничних поїзд в

важний від 1. мая 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

Table with train routes and times: З Іцкан 12:20*, 6:10, 1:40 5:45, 9:05*; Кракова 2:31*, 5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8:40 9:30*; Підволочиск 7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*; Лавочного 7:29, 11:50, 10:50*; Рави рускої 7:50, 4:50; Станиславова 8:05; Самбора 8:15, 1:50, 9:20*; Я-орова 8:18, 4:37; Коломиї 10:05; Ряшева 10:35

На Підзамче.

Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

Table with train routes and times: До Кракова 12:45*, 1:—*, 2:45, 6:35* 10:05*; Іцкан 2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*; Підволочиск 6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*; Лавочного 7:30, 2:30 6:25*; Самбора 8:55, 4:15, 10:51; Станиславова 9:10*; Белзця 10:45; Ряшева 4:05; Коломиї 3:30; Рави рускої 7:25*, 11:35*; Стрия 11:10*

З Підзамча:

Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є назначені звязкою. Пору нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через ціпцілий день в міским бюрі ц. к. державних залізниць, пасаж Гавмана ч. 9.

Advertisement for bank services: За певну і добру льокацію поручаємо: 4 1/2% листи гіпотечні, 4% листи гіпотечні, 5% листи гіпотечні преміовані, 4% листи Товариства кредитового земского, 4% і 4 1/2% листи Банку кравого, 4% позичку краву, 4% облигації провінаційні і всілякі ренти державні. Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім. Контора виміни ц. к. упр. гал. амц. БАНКУ Гіпотечного.

Advertisement for Colosseum: Colosseum в пасажи Германів при ул. Соняшній у Львові. Нова сензацийна програма. від 1. до 15. січня 1907. Щодєвно о год. 8. вечер представлєне. В неділі і свята 2 представлєня о 4. год. пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представлєне. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5. COPIE Жутки можна набувати в „Сокільским Базарі“ у Львові і у всіх торговлях в краю.